

6. Ezeröttszázhat párizsi munkás felterjesztése a francia Nemzetgyűléshez a rabszolgaság eltörlése ügyében (1844)

Képviselő urak!

A főváros alulírott munkásainak van szerencsésük felkérni Önöket, hogy az alkotmánytörvény 45. cikke értelmében jelen ülésen szíveskedjenek eltörölni a rabszolgaságot. Ez a gyalázatos kór, bár már nem napjaink betegsége, még mindig létezik néhány francia birtokon. Az emberek testvérisége nagy eszméjének engedelmeskedünk, midőn felemeljük szavunkat szerencsétlen társainkért, a rabszolgákért. Szükségesnek érezzük továbbá, hogy a munkásosztály nevében hangosan tiltakozzunk az ellen, amit a rabszolgaság támogatói, bár tisztában vannak a tényekkel, mégis állítani mernek, nevezetesen hogy a francia munkás sorsa nyomorultabb a rabszolgáknál. A Code Noir 1685-ös kiadásának 22. és 25. cikke értelmében a tulajdonosoknak táplálniuk és ruházniuk kell az emberi haszonállatot; a Tengerészeti és Gyarmati Minisztérium hivatalos kiadványaiból kitűnik azonban, hogy a tulajdonosok, hetenként csak a szombatokon törődve a rabszolgákkal, kibújnak e gondoskodás alól. Sőt, Francia Guyana rabszolgáinak csak kéthetenként van „néger szombatjuk”, szemben a Code Noir 24. cikkének tilalmaival és a 26. cikk büntető rendelkezéseivel.

Bármilyen fogyatékoságai legyenek is Franciaországban a munka jelenlegi szervezetének, a munkás bizonyos szempontból szabad, szabadabb, mint a gondolkodó tulajdont védelmező bérecek.

A munkás a maga ura; senkinek nincs joga megkorbácsolni, eladni, erőszakkal elválasztani feleségétől, gyermekeitől, barátaitól. A rabszolgákat akkor sem lehetne boldognak tekinteni, ha tulajdonosaik táplálnák és öltöztetnék őket, mert ahogyan ezt de Broglie gróf úr oly jól megfogalmazta, akkor már azt is állíthatnánk, hogy az állat kívánatosabb helyzetben van az embernél, és hogy jobb oktalan állatnak lenni, mint gondolkodó lénynek. Büszke szent és nagylelkű kezdeményezésünkre biztosak vagyunk benne, hogy petíciónk nemes hazánkban visszhangra talál; bizunk Franciaország képviselőinek igazságosságában.

(1506 aláírás)

Párizs, 1844. január 22.

(Közli: Nazi Boni: Histoire synthétique de l'Afrique résistante Présence Africaine, Paris, 1971. p. 282.)